

2023:ఏపీ హైకోర్టు:25234

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉన్నత న్యాయస్థానం, అమరావతి.

సి.ఎం.ఎ. నెం.1010 ఆఫ్ 2008

మధ్య:

నంది రాంబాబు.

.... అప్పీలుదారు

మరియు

1. ఎం.జగన్ మోహన్ రావు & మరొకరు.

....ప్రతిస్పందకులు.

తీర్పు వెలువడిన తేదీ : 16.02.2023

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి న్యాయమూర్తి వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప

1. స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లు : అవును/కాదు తీర్పులను చూడటానికి అనుమతించవచ్చా?
2. తీర్పు కాపీలను మార్క్ చేయవచ్చా: లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్ కు అవును/కాదు:
3. న్యాయమైన కాపీని చూడాలని ప్రభువు కోరుకుంటున్నాడా : అవును/కాదు తీర్పు?

న్యాయమూర్తి వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప

2023:ఏపీ హైకోర్టు:25234

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి న్యాయమూర్తి వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప

సి.ఎం.ఎ నెం.1010 /2008.

16.02.2023

నంది రాంబాబు.

.... అప్పీలుదారు

మరియు

1. ఎం.జగన్ మోహన్ రావు, మరొకరు.

....ప్రతిస్పందకులు.

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది : ఎ.రామకృష్ణ,

ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది: ప్రతివాది నెం.1 కోసం శ్రీ బి.దేవానంద్

ప్రతివాది నెం.2 కొరకు శ్రీమతి ఎ.జయతి మరియు శ్రీ జి.సత్య ప్రసాద్.

రిఫర్ చేసిన కేసులు:

1) (2005) ఎసిజె 1175,

2) (2022) 17 ఎస్.సి.ఆర్.

2023:ఏపీ హైకోర్టు:25234

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి న్యాయమూర్తి వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప

సివిల్ అప్పీల్ నెం.1010 /2008

తీర్పు:

విశాఖపట్నంలోని లేబర్ సర్కిల్ II అసిస్టెంట్ కమీషనర్ పైలుపై 20.03.2002 నాటి డబ్ల్యు.సి.నెం.25లోని ఉత్తరువులకు వ్యతిరేకంగా కార్మికుల నష్టపరిహార చట్టం, 1923 (సంక్షిప్తంగా "చట్టం") లోని సెక్షన్ 30 (సంక్షిప్తంగా "చట్టం") కింద ఈ సివిల్ అప్పీల్ ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది.

2. ఇందులో అప్పీలుదారుడు దరఖాస్తుదారుడు, ప్రతిస్పందకుడు నెంబరు, 1 మరియు 2 వ్యతిరేక పక్షం నెం.1 (యజమాని) మరియు వ్యతిరేక పక్షం నెం.2 (బీమా కంపెనీ) కమీషనర్ ముందు ఉన్నాయి. సౌలభ్యం కోసం, ఇక్కడ ఉన్న పార్టీలను కమీషనర్ ముందు వరుసలో ఉంచుతారు.

3. దరఖాస్తుదారుడి కేసు:- 19.01.2001న ఎదురుగా ఉన్న నెం.1 టూరిస్ట్ బస్సుకు డ్రైవర్ గా పనిచేస్తూ. ఏపీ-31-5-3288 షబరిమలై నుంచి విశాఖపట్నం వెళ్లాల్సి ఉండగా తిరుపతిలో తాడుతో పైనుంచి స్పీర్ టైర్ ను బయటకు తీసేందుకు ప్రయత్నించగా అది తెగిపోయి పైనుంచి కిందపడి గాయాలయ్యాయి. బస్సు యజమాని ఫోన్ కాల్ ద్వారా సూచించడంతో చికిత్స కోసం అనకాపల్లికి తీసుకువచ్చి యజమాని సూచనల మేరకు పోలీసులకు ఎలాంటి సమాచారం ఇవ్వలేదు. ఆ తర్వాత మెరుగైన వైద్యం కోసం 22.01.2001న కింగ్ జార్జ్ ఆస్పత్రికి తరలించారు. ప్రత్యర్థి వ్యక్తులపై రూ.75వేలు నష్టపరిహారం చెల్లించాలని కోరుతూ దరఖాస్తుదారుడు కమీషనర్ ను ఆశ్రయించాడు.

4. ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.1 మరియు 2 యొక్క వాదన:- 2002 ఏప్రిల్ వరకు తాను బస్సుకు యజమానినని, దరఖాస్తుదారుడు వేరే వాహనంలో కార్మికుడు అని, అతను దరఖాస్తుదారుడిని తన బస్సులో ఎన్నడూ నియమించలేదని వాదించాడు. శ్రీ ఎన్.శ్రీనివాసరావు, శ్రీ కె.అప్పల్ రాజు డ్రైవర్లుగా 2001 జనవరిలో తన బస్సు ఒకసారి మాత్రమే షబరిమలైకి వెళ్ళిందని, ఆ ట్రిప్ లో ఎటువంటి ప్రమాదం జరగలేదని, డ్రైవర్ల వెంట క్లీనర్ ఎవరూ రాలేదని ఆయన చెప్పారు. అయితే,

2023:పిపి హైకోర్టు:25234

ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.1 దరఖాస్తుదారుడు తన కింద ఎప్పుడూ పనిచేయలేదని ధృవీకరించినందున, వారు ఎటువంటి నష్టపరిహారం చెల్లించాల్సిన అవసరం లేదని ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.2 వాదిస్తుంది.

5. సమస్యలు, విచారణ, అన్వేషణ:- (ఎ) ప్రత్యర్థుల వాదనల నేపథ్యంలో కమీషనర్ ఈ క్రింది అంశాలను రూపొందించారు:- 1. "ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.1 మరియు దరఖాస్తుదారుని మధ్య యజమాని మరియు ఉద్యోగి సంబంధం ఉందా"? 2. "అలా అయితే, ఉద్యోగ సమయంలో దరఖాస్తుదారుడు గాయపడి వైకల్యానికి గురయ్యాడా లేదా"? 3. "అలా అయితే, దరఖాస్తుదారుడు ఎంతవరకు నష్టపరిహారానికి అర్హులు"? (బి) విచారణ సందర్భంగా, ఈ సంఘటనకు ప్రత్యక్ష సాక్షిగా ఉన్న శ్రీ జి.త్రిమూర్తులును AW2గా విచారించారు. బస్సు పైనుంచి టైరు లాగేందుకు డ్రైవర్ కు సాయం చేస్తుండగా అకస్మాత్తుగా తాడు తెగిపోవడంతో బస్సు పైనుంచి కిందపడి గాయపడ్డాడు. ఉదాహరణకు A1 నుంచి A9 వరకు డాక్యుమెంట్ లు మార్క్ చేయబడ్డాయి. ఓపీ తరపున.. నెం.1, ఆయనే స్వయంగా ఆర్ డబ్ల్యూ1గా పరీక్షించారు. ఉదాహరణకు B1 మరియు B2 డాక్యుమెంట్ లు మార్క్ చేయబడ్డాయి. ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.2 తరపున మౌఖిక ఆధారాలు లభించలేదు. (సి) దరఖాస్తుదారుడు ఒ.పి.నెం.1తో యజమానిగా మరియు యజమానిగా సంబంధాన్ని స్థాపించడంలో విఫలమయ్యాడని, మొదటి సమాచార నివేదిక లేదా గాయం ధృవీకరణ పత్రం దాఖలు చేయలేదని, ఆ బస్సులో ప్రయాణించినట్లు ఏడబ్ల్యూ 2 ఎటువంటి రుజువును సమర్పించడంలో విఫలమైందని, మరియు దరఖాస్తుదారుడు బస్సులో మూడవ కార్మికుడి ఆవశ్యకతను వివరించడంలో విఫలమయ్యాడని పేర్కొంటూ కమీషనర్ ఈ వాదనను తోసిపుచ్చారు.

6. దరఖాస్తుదారుడు, ఒ.పి.నెం.1 మధ్య ఉద్యోగి-యజమాని సంబంధాన్ని నిర్ధారించడానికి, ఉద్యోగ సమయంలో వెన్నెముకకు గాయమైందని, తన తరపున, ప్రయాణికుడు/యాత్రికుడిగా ప్రయాణించిన ఏడబ్ల్యూ.2 దరఖాస్తుదారుడు కొన్నిసార్లు క్లీనర్ మరియు డ్రైవర్ గా పనిచేశాడని సాక్ష్యం ఇచ్చాడు. బార్ వద్ద వాదనలు:-

7. పిటిషనర్ ఓపీ నెం.1 కింద పనిచేశారనడానికి తగిన సాక్ష్యాధారాలు రికార్డుల్లో ఉన్నాయని పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది సమర్పిస్తారు. A.W.1 మరియు A.W.2 యొక్క సాక్ష్యాలు

2023:ఏపీ హైకోర్టు:25234

మరియు యజమాని R.W.1 చేసిన అడ్మిషన్లు, దరఖాస్తుదారుడు ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.1 కింద పనివాడు అని స్పష్టంగా రుజువు చేస్తుంది.

8. నష్టపరిహారం కోసం తన క్లెయిమ్లూ విజయం సాధించడానికి దరఖాస్తుదారుడు చట్టం కింద తప్పనిసరి అవసరాలను నిరూపించడంలో విఫలమయ్యాడని ఓపీ నెం.2 తరపు న్యాయవాది వాదించారు. దరఖాస్తుదారుడికి, ఒ.పి.నెం.1కు మధ్య యజమాని-ఉద్యోగి సంబంధం లేనందున, లెర్నింగ్ కమీషనర్ ఈ వాదనను సరిగ్గా తోసిపుచ్చారు. అప్పీలులో జోక్యం చేసుకోవాల్సిన ఆవశ్యకత ఉన్న ఏ విధమైన లోపాలను ఈ ఉత్తర్వుల్లో పొందుపరచలేదని ఆయన పేర్కొన్నారు.

9. వాదించిన వాదనల వెలుగులో ఈ అప్పీలులో గణనీయమైన చట్టపరమైన ప్రశ్నలు ఉత్పన్నమవుతాయి:- ఎ. "నష్టపరిహారం కోసం దావాలో విజయం సాధించడానికి అవసరమైన అంశాలను నిరూపించడానికి గాయపడిన ఉద్యోగి / దరఖాస్తుదారులపై చట్టం ప్రకారం అవసరమైన రుజువు ప్రమాణం ఏమిటి"? b. "జారీ చేయబడిన ఉత్తర్వు చట్టంలోని నిబంధనలకు అనుగుణంగా ఉందా"? పాయింట్ నెం.1:-

10. 1923 చట్టం సామాజిక భద్రత, సంక్షేమ చట్టం. పరిశ్రమలో వేగవంతమైన సాంకేతిక పురోగతిని దృష్టిలో ఉంచుకుని ఉద్యోగుల భద్రత మరియు భద్రతను పెంపొందించే ఉదాత్తమైన లక్ష్యాన్ని ఈ చట్టం కలిగి ఉంది. దురదృష్టవశాత్తూ పని సమయంలో సంభవించే గాయాలు లేదా మరణం వల్ల కలిగే నష్టానికి యజమాని/ బీమా సంస్థను బాధ్యులను చేయడమే ఈ చట్టం యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశ్యం మరియు ఈ చట్టం కింద అందించే పరిహారం బీమా స్వభావంలో ఉంటుంది మరియు సునీతా దేవి వర్సెస్ ఔటర్ సింగ్ మరియు ఏఎస్ ఆర్ లో చూసినట్లుగా నిర్లక్ష్యానికి పరిష్కారం కాదు.

11. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 3 ప్రకారం ఉద్యోగిని ఉద్యోగంలో చేరే సమయంలో ప్రమాదవశాత్తు గాయాలపాలైతే నిబంధనలకు అనుగుణంగా యజమాని నష్టపరిహారం చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. నిర్ణయాల ద్వారా, క్లెయిమ్లూ విజయం సాధించడానికి అవసరమైన అంశాలను ఈ క్రింది విధంగా సంక్షిప్తీకరించవచ్చు; a. ఉద్యోగి-యజమాని సంబంధం ఉనికి; b. ఉద్యోగ సమయంలో మరియు పని సమయంలో తలెత్తే ప్రమాదాలు; c. పని, ప్రమాదం మరియు గాయం మధ్య కారణ

2023:పిపీ హైకోర్టు:25234

సంబంధం; d. బీమా కంపెనీ జారీ చేసే పాలసీ ప్రశ్నార్థకమైన పనివాడి యొక్క రిస్క్ లను కవర్ చేస్తుంది.

12. చట్టంలోని సెక్షన్ 23 ప్రకారం, ప్రమాణంపై సాక్ష్యం తీసుకోవడం మరియు సాక్షుల హాజరును అమలు చేయడం మరియు పత్రాలు మరియు భౌతిక వస్తువులను సమర్పించమని బలవంతం చేయడం కోసం సివిల్ కోర్టు యొక్క అన్ని అధికారాలను కమిషనర్ కలిగి ఉంటారు మరియు కమిషనర్లు సివిల్ కోర్టుగా కూడా పరిగణిస్తారు. చట్టంలోని సెక్షన్ 25 సాక్ష్యాలను నమోదు చేసే విధానాన్ని అందిస్తుంది. ప్రతి సాక్షి సాక్ష్యాధారాల సంక్షిప్త మెమోరాండంను కమిషనర్ సమర్పించాల్సి ఉంటుందని, ఆ మెమోరాండంను కమిషనర్ తన చేతితో రాసి సంతకం చేసి రికార్డులో భాగం చేయాలని పేర్కొంది. చట్టంలోని సెక్షన్ 30 ప్రకారం అందులో పేర్కొన్న కమిషనర్ ఆదేశాలపై హైకోర్టుకు అప్పీలు చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

ప్రయోజనకరమైన చట్టం అయిన మోటారు వాహనాల చట్టం, 1988 నేపథ్యంలో 13.In, ఇది రాజ్యతి @ రజ్జో & ఓర్స్ లో జరిగింది. v. యునైటెడ్ ఇండియా ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ అండ్ ఓఆర్ ఎస్. 2 నష్టపరిహార కేసులను డీల్ చేసేటప్పుడు, ప్రమాదం యొక్క వాస్తవ సంఘటన నిర్ధారించబడిన తర్వాత, ట్రిబ్యునల్ యొక్క పాత్ర న్యాయమైన మరియు సహేతుకమైన పరిహారాన్ని అందించడం. క్రిమినల్ విచారణలో వలె సాక్ష్యం యొక్క కఠినమైన నియమాలు నష్టపరిహార కేసులలో వర్తించబడవు మరియు రుజువు యొక్క ప్రమాణం "సంభావ్యత యొక్క ప్రాముఖ్యత".

14. 1923 చట్టం యొక్క అంతర్లీన ఉద్దేశ్యం పని ద్వారా సంపాదించలేని వికలాంగుడైన కార్మికుడికి అవకాశం కల్పించడం. దీన్ని అమలు చేయాలంటే ఈ చట్టాన్ని స్థూలంగా, ఉదారంగా అర్థం చేసుకోవాలి. ఈ చట్టంలోని అంశాలను లక్ష్యాలు, కారణాల ప్రకటనలో ప్రతిపాదించిన చట్టం యొక్క ఉద్దేశ్యాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లే విధంగా అర్థం చేసుకోవాలి మరియు వాటిని ఓడించడానికి దారితీసే వ్యాఖ్యానాలు చేయకుండా ఉండటానికి ప్రయత్నించాలి.

ఈ 15.In, పనివారి పరిహార చట్టం, 1923 కింద ఉన్న కేసులలో రుజువు యొక్క ప్రమాణం సంభావ్యతకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి, అనగా ఈ విషయం దృష్ట్యా మరింత హేతుబద్ధమైనది మరియు

2023:ఏపీ హైకోర్టు:25234

సంభావ్యమైనది, కానీ సహేతుకమైన సందేహాలకు మించి కఠినమైన రుజువు కాదు. కమీషనర్ అనుసరించే విధానానికి సంబంధించిన సంబంధిత నిబంధన యొక్క సారాంశం, నష్టపరిహారం చెల్లించడంలో యజమాని యొక్క బాధ్యతకు సంబంధించిన వివాదాలను త్వరితగతిన పరిష్కరించడానికి మరియు ప్రత్యర్థి పక్షాలు చెల్లించడంలో విఫలమైతే నష్టపరిహారాన్ని రికవరీ చేయడానికి ఈ చట్టం వీలు కల్పిస్తుందని స్పష్టంగా సూచిస్తుంది. చట్టంలోని సెక్షన్ 20 ప్రకారం తనకు నచ్చిన క్లెయింను పరిష్కరించడానికి కమీషనర్ తన విధులను నిర్వర్తించేటప్పుడు చట్టం యొక్క ఉద్దేశ్యాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి.

16.In మొదటి నుంచి బస్సు పై నుంచి టైర్ లాగడంలో డ్రైవర్ కు సాయం చేస్తున్నానని, ఈ ప్రమాదంలో తనకు గాయాలయ్యాయని దరఖాస్తుదారుడు వాదించాడు. బస్సు నిలిచిపోవడం వల్ల యాత్రికులకు అసౌకర్యం కలిగే అవకాశం ఉన్నందున పోలీసులకు సమాచారం ఇవ్వొద్దని యజమానికి డ్రైవర్ సూచించారు. దీంతో బాధితుడిని ఎక్స్ ఏ1 ద్వారా చికిత్స నిమిత్తం అనకాపల్లి ఆస్పత్రికి తరలించారు. బస్సు యొక్క ఫుట్ బోర్డ్ నుంచి జారిపడటం వల్ల అతడు గాయాలపాలైనట్లు Ex.A2 చూపిస్తుంది. R.W.1 యొక్క క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో దరఖాస్తుదారునికి తన పనివారి గురించి తెలుసని 17.It వెల్లడైంది, మరియు వారి నుంచి అతడు రిజిస్టర్ నుంచి C-బుక్ కాపీ మరియు బీమా పాలీసీని పొంది ఉండవచ్చు. దరఖాస్తుదారుడు ట్రిప్ షీట్ మరియు పర్మిట్ కాపీలను దాఖలు చేసి ఉండాల్సిందని, అయితే ఎ.డబ్ల్యు.2 అతను ప్రయాణీకుడని చూపించడానికి ఎటువంటి రుజువును దాఖలు చేయలేదని మరియు మూడవ కార్మికుడి ఆవశ్యకతను వివరించలేదని పేర్కొంటూ కమీషనర్ ఈ వాదనను తోసిపుచ్చారు.

18.RW1 క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో దరఖాస్తుదారుడు కార్మికుడు అని తిరస్కరించబడింది. దరఖాస్తుదారుడి ఫోటోను RW1కు చూపించగా, అతను శ్రీ.నంది రాంబాబు అని, అతను వేరే వ్యాన్ లో వర్కర్ అని, సుమారు 55 నుండి 56 సంవత్సరాల వయస్సు గల వ్యక్తి అని పేర్కొన్నాడు. 2001 జనవరిలో బస్సు షబరిమలైకి ఒకసారి మాత్రమే వెళ్ళింది, ఎన్.శ్రీనివాసరావు, కె.అప్పారావు డ్రైవర్లు, ఆ బస్సులో క్లీనర్ ఎవరూ వెళ్లలేదు, ట్రిప్ లో ఎలాంటి ప్రమాదం జరగలేదు. ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.1కు దరఖాస్తుదారు తెలుసు అనేది వాస్తవం.

2023:ఏపీ హైకోర్టు:25234

19. In సూచించిన చట్టపరమైన స్థితి యొక్క వెలుగులో, కార్మికుడు మరియు యజమాని సంబంధం ఉనికిని నిరూపించడానికి కార్మికుడికి అవసరమైన రుజువు యొక్క ప్రమాణం సంభావ్యత యొక్క ప్రాబల్యంపై ఆధారపడి ఉంటుంది. క్రిమినల్ కేసు మాదిరిగానే చట్టంలోని సెక్షన్ 3 ప్రకారం దరఖాస్తుదారుడు అన్ని సహేతుకమైన సందేహాలకు తావులేకుండా రుజువు చేయాల్సినట్లుగా కమిషనర్ ఈ కేసును చూసినట్లు తెలుస్తోంది.

20. కమీషనర్ ముందు విచారణ సారాంశం అని వేరే చెప్పనవసరం లేదు. సాక్షి చెప్పిన సాక్ష్యాల సారాంశాన్ని రికార్డు చేయగలడు కాబట్టి సాక్ష్యాలను కూడా రికార్డు చేయాల్సిన అవసరం లేదు. ఈ పరిస్థితిలో ఈ విచారణలో తన ముందు సమర్పించిన సాక్ష్యాధారాలపై కమీషనర్ చేసిన ప్రశంసలు విద్వారంగా కనిపిస్తున్నాయి.

21. అంతేకాక, కార్మికుల నష్టపరిహార చట్టం కింద విశాఖపట్నంలోని లేబర్ అసిస్టెంట్ కమీషనర్ కు ఈ కేసును కొత్తగా పరిగణించి, అవసరమైతే ఏవైనా సాక్ష్యాధారాలను జోడించడానికి ఇరుపక్షాలకు న్యాయమైన అవకాశం ఇవ్వడం ద్వారా కేసును చట్టప్రకారం పరిష్కరించడం సముచితమైన విషయమని విజ్ఞులైన న్యాయవాదులిద్దరూ నిష్పాక్షికంగా అంగీకరించారు.

22. ఒకవేళ పిటిషనర్ నష్టపరిహారానికి అర్హుడని తేలితే, మితిమీరిన జాప్యానికి దారితీసిన పనివాడి సంబంధ బాంధవ్యం ఉనికిని నిరాకరించినందుకు మాత్రమే యజమాని వడ్డీ చెల్లించాల్సి ఉంటుందని, ప్రమాదం జరిగిన తేదీ నుంచి పరిష్కరించే తేదీ వరకు బీమా కంపెనీపై అటువంటి బాధ్యతను చెల్లించలేమని ఇక్కడ పేర్కొనడం సముచితం. ఈ విజ్ఞప్తి.

23. ఫలితంగా, సివిల్ ఇతర అప్పీలు పరిష్కరించబడుతుంది మరియు చట్టం ప్రకారం ఏదైనా సాక్ష్యాలను జోడించడానికి ఇరుపక్షాలకు అవకాశం ఇవ్వడం ద్వారా కేసును కొత్తగా పరిష్కరించడానికి పనివారి నష్టపరిహార చట్టం కింద ఈ విషయాన్ని కమిషనర్కు రిమాండ్ చేస్తారు. రెండు పార్టీలు తమ సొంత ఖర్చులను భరించాలి.

దీనికి కొనసాగింపుగా, ఈ సివిల్ మిశ్రిత అప్పీలులో పెండింగ్ లో ఉన్న మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తులు మూసివేయబడతాయి.

2023:ఏపీ హైకోర్టు:25234

న్యాయమూర్తి వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప

తేది: 16.02.2023

గమనిక: ఎల్.ఆర్. కాపీ మార్క్ చేయాలి

బి.ఓ./పి.ఎన్.ఎస్.